

Finansal Tablolar Analizi Kapsamlı Raporu

İşletmelerin ekonomik faaliyetlerini anlamak için finansal tabloların derinlemesine incelenmesi

Finansal Raporlamanın Temelleri ve Önemi

Bu kapsamlı rapor, işletmelerin ekonomik faaliyetlerini kaydetme, sınıflandırma, raporlama ve yorumlama süreçlerinde kullanılan temel finansal tabloları detaylandırmaktadır. Finans ve muhasebe alanında uzmanlaşmak isteyen öğrenciler ve profesyoneller için bu bilgiler temel yapı taşılarıdır.

Bilanço (finansal durum tablosu), bir şirketin varlık ve kaynak yapısını belirli bir tarihte gösterirken; gelir tablosu, belirli bir faaliyet dönemindeki gelir ve giderleri özetler. Nakit akım tablosu ise nakit giriş ve çıkışlarını izleyerek, kârlılık ile nakit akışı arasındaki kritik farkı vurgular.

Şirketlerin finansal sağlığını kapsamlı bir şekilde anlamak için bu tabloların detaylı analizi ve dînotların incelenmesi büyük önem taşımaktadır.

01

Kayıt

İşlemlerin gerçekleştiği gün kayıt altına alınması

02

Sınıflandırma

Her işlemin ayrı ayrı kategorize edilmesi

03

Raporlama

Finansal tabloların hazırlanması

04

Yorumlama

Analiz ve değerlendirme

Finansal Raporlamanın Temel İlkeleri

Kayıt Prensibi

Muhasebede işlemlerin gerçekleştiği gün kayıt altına alınması esastır. Bu, tahakkuk esasının temel taşıdır.

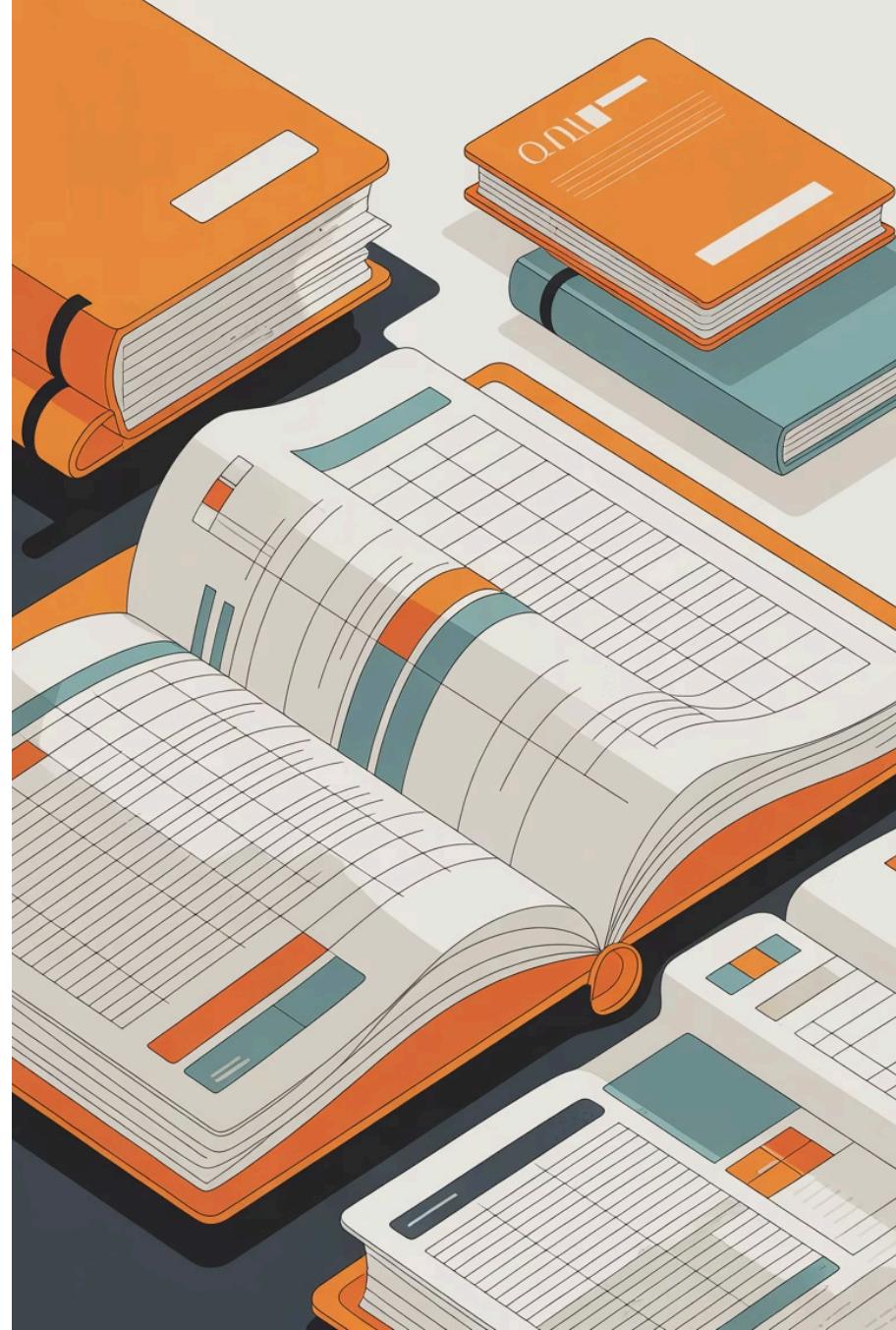
Netleştirme Yasağı

Hiçbir işlem netleştirilmez; satış indirimleri, iadeler, iskontolar ayrı ayrı kaydedilir.

Detaylı Kayıt

Kambiyo karları/zararları gibi her işlem bağımsız olarak muhasebeleştirilir.

Önemli Not: Finansal raporlama, ekonomik faaliyetlerin kayıt, sınıflandırma, rapor ve yorumlama süreçlerini kapsar. Her aşama, şeffaf ve doğru finansal bilgi sunumu için kritik öneme sahiptir.

Bilanço: Finansal Durum Tablosu

İşletmenin kurulduğu günden bugüne varlıklarını ve bunların nasıl finanse edildiğini gösteren finansal durum tablosudur. Bilanço, işletmenin belirli bir tarihteki finansal fotoğrafını sunar.

Varlıklar

Dönen Varlıklar

12 aydan daha kısa sürede ekonomik değere dönüşen varlıklardır.

Liquiditeye göre sıralanır:

- Nakit ve nakit benzerleri
- Ticari alacaklar
- Stoklar
- Diğer dönen varlıklar

Duran Varlıklar

12 aydan daha uzun sürede ekonomik değere dönüşen varlıklardır:

- Maddi duran varlıklar (binalar, arsalar, makineler)
- Maddi olmayan duran varlıklar
- Finansal yatırımlar

Kod Sistemi: Varlık kodları 1 ve 2 ile başlar.

Kaynaklar

Varlık elde etme sebebi olarak tanımlanır ve varlıklarla her zaman eşit olmalıdır.

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar (30 kodu)

12 aydan kısa sürede ödenecek borçlar:

- Mali borçlar (banka kredileri)
- Ticari borçlar
- Alınan avanslar
- Ödenecek vergiler

Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar (40 kodu)

12 aydan uzun sürede ödenecek borçlar

Öz Kaynaklar (50 kodu)

Sermaye, kar yedeği, geçmiş yıl kar/zararı, dönem net kar/zararı

Devamlı Sermaye: Uzun vadeli yabancı kaynaklar + Öz kaynaklar

Gelir Tablosu: Kârlılığın Anatomisi

Gelir tablosu, belli bir faaliyet dönemine ait olup, net kâr veya zararı kapsar. Bilanço'dan en önemli farkı, her dönem sıfırlanmasıdır. Bu tablo, işletmenin operasyonel performansını ölçer.

Brüt Satışlar

Satılan mal ve hizmet karşılığında tahakkuk eden toplam değer (KDV hariç)

Satış İndirimleri

Satış iadeleri ve satış iskontolarını içerir

Satışların Maliyeti

Mamul maliyeti, ticari mal maliyeti ve hizmet maliyeti

Faaliyet Giderleri

Ar-Ge, pazarlama, satış, dağıtım ve genel yönetim giderleri

Diğer Gelir/Giderler

Faiz gelirleri, kambiyo karları/zararları, kar payları

Finansman Giderleri

Banka kredileri gibi finansman kaynaklarının maliyetleri

Olağandışı Gelir/Giderler

Bir defaya mahsus, sürekli tekrarlanmayan işlemler (örn: sponsorluk)

Nakit Akım Tablosu: İşletmenin Can Damarı

Kârda görünebilir ama, nakit olmazsa batar

Bu kritik gerçek, nakit akım tablosunun önemini vurgular.

İşletme Faaliyetleri

Ana iş kolundan kaynaklanan nakit hareketleri. Alacak tahsil edilemediğinde nakit akışı bozulur.

Yatırım Faaliyetleri

Duran varlık alım-satımları ve finansal yatırımlardan kaynaklanan nakit akışları.

Finansman Faaliyetleri

Borçlanma, sermaye artırımı ve temettü ödemelerinden kaynaklanan nakit hareketleri.

Kritik İlke: Borçlu firmalar, nakit akışını döndürüyorsa batmayıabilir. Nakit akışı düzenliyse işletme ayakta kalabilir. Nakit benzerleri, üç ay içerisinde nakde dönen tutarları ifade eder.

Yardımcı Finansal Tablolar

Temel finansal tablolara ek olarak, işletmelerin finansal durumunu daha derinlemesine anlamak için yardımcı tablolar kullanılır. Bu tablolar, ana tabloların arkasındaki detayları ortaya çıkarır.

Öz Kaynak Değişim Tablosu

Dönem başı öz kaynaklar ve dönem içi hareketlerini detaylandırır. Sermaye artırımları, kar dağıtımları ve yedek akçe transferlerini gösterir.

Fon Akım Tablosu

Fonların nereden geldiğini ve nasıl kullanıldığını gösteren detaylı bir tablodur. Kaynak ve kullanım analizi için vazgeçilmezdir.

Satışların Maliyeti Tablosu

Özellikle üretim firmaları için satışların maliyeti kaleminin detaylı dökümünü sunar. Hammadde, yarı mamul ve mamul süreçlerini izler.

Kar Dağıtım Tablosu

Karın yasal yedeklere ayrılması, hisse başına kar ve karın ortaklara dağıtımları bilgilerini içerir. Borsaya açık şirketler için temettü politikalarını anlamak açısından kritiktir.

Önemli Detaylar ve Uygulama Örnekleri

KDV ve Vergi Uygulamaları

- Katma Değer Vergisi (KDV):** Şirketin geliri veya gideri değil, devlet adına tahsil edilen veya ödenen bir tutardır.

Devreden KDV, ödenen KDV'nin tahsil edilen KDV'den yüksek olduğunu gösterir ve bu durum nakit akışında bir avantaj sağlayabilir.

Dipnotların Önemi

Dipnotlar, finansal tabloların kalemlerinin detaylı açıklamalarını içerir ve kapsamlı analiz için okunması şarttır. Her dipnot, bir hesap kaleminin arkasındaki hikayeyi anlatır.

Enflasyon ve Kur Etkileri

Finansal değerlerin enflasyona ve kur değişimlerine göre düzeltilmesi gereklidir. Özellikle Türkiye gibi yüksek enflasyonlu ekonomilerde bu düzeltmeler kritik önem taşır.

Aselsan Örnek Vaka Analizi

Varlık Artışı

%10'luk artış gözlemlenmiş, ancak dönen varlıklardaki sabitlik nedeniyle likiditede düşüş yaşanmış olabilir.

Borç Yapısı

Kısa vadeli yükümlülüklerdeki azalış olumlu, uzun vadeli yükümlülüklerde artış kaydedilmiştir.

Sermaye Değişimi

Ödenmiş sermaye neredeyse iki katına çıkmış, bedelsiz bölünme veya pay ihracından kaynaklanabilir.

Hasılat Performansı

%20'lik artış, özellikle yurt dışı hasılatın neredeyse iki katına çıkması dikkat çekicidir.

Personel Giderleri

Enflasyon oranında artış göstermiştir, bu durum maliyet yönetimi açısından izlenmelidir.

İştirak ve Bağlı Ortaklık Ayırımı: Ortaklık oranının %50'yi geçmesi durumunda bağlı ortaklık olarak sınıflandırılır. Bu ayırım, konsolidasyon süreçleri için kritik öneme sahiptir.

Eylem Maddeleri ve Öneriler

1

Kapsamlı Tablo Analizi

Finansal tabloların tam analizi için bilanço, gelir tablosu ve nakit akım tablosunun yanı sıra öz kaynak değişim, fon akım, satışların maliyeti ve kar dağıtım tabloları gibi yardımcı tablolar da mutlaka incelenmelidir.

2

Dipnot İncelemesi

Özellikle borsa yatırımı yapacak yatırımcıların, finansal tabloların dipnot referanslarını detaylı bir şekilde okumaları ve kalemlerin arkasındaki detayları anlamaları gerekmektedir. Dipnotlar, tabloların görünmeyen yüzünü ortaya çıkarır.

3

Nakit Akışı Odaklı Değerlendirme

İşletmelerin finansal sağlığını değerlendirdirken, sadece kârlılığa değil, aynı zamanda nakit akışının düzenliliğine ve alacak tahsilat sürelerine de odaklanılmalıdır. Kâr kağıt üzerinde kalırsa işletme batabilir.

4

Uygulamalı Öğrenme

Muhasebe eğitimini pekiştirmek amacıyla, küçük bir şirket kurularak veya mevcut bir şirket üzerinden örneklemeler yapılarak finansal tabloların işleyişi uygulamalı olarak öğrenilmelidir. Pratik deneyim, teorik bilgiyi pekiştirir.

Son Söz: Finansal tablolar, işletmelerin dilidir. Bu dili akıcı bir şekilde konuşabilmek, başarılı bir finans profesyoneli olmanın temel şartıdır. Sürekli pratik yapın, gerçek şirket tablolarını inceleyin ve her bir kalemi sorgulayın.